

III. ÇEVRE ŞURASI Antalya Belek'te Yapıldı

Şuraya ülke genelinden 1486 üye katıldı. Yaşanabilir bir dünya için, Türkiye için "Standardların Önemi" şurada bir kere daha teyid edildi.

T.C. Çevre Bakanlığı tarafından organize edilen III. Çevre Şurası 4-6 Aralık 1996 tarihleri arasında Antalya, Belek'te toplanmıştır. Üç gün süren toplantıya Çevre Bakanlığı yetkililerinin verdiği bilgiye göre 1486 üye katılmıştır. Şura çalışmalarının isimleri aşağıda verilen 12 ayrı komisyonda yürütülmüştür. III. Çevre Şurasının en önemli kararlarından birisi ise 1997 yılının "Çevre Yılı" olarak ilan edilmesidir.

- I. Doğal Hayatın ve Yaşama Ortamlarının Korunması
- II. Çevre-Ticaret İlişkileri Kapsamında Çevre ile İlgili Uygulamalar
- III. ÇED Uygulamalarında Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri
- IV. Kıyı Alanlarının Rasyonel Kullanımı ve Yönetimi
- V. Çevresel Veri Oluşturulması (Rasyonel Laboratuvarlar)
- VI. Atık Yönetim Sistemleri
- VII. Hava Kalitesi Yönetimi ve Çevre
- VIII. Atıksu Altyapı Tesisleri Yönetimi ve Çevre Uygulamaları (Belediyeler, Organize Sanayi Bölgeleri)
- IX. Çevre Eğitimi ve Katılımın Sağlanması
- X. Çevre Finansman Kaynakları Durum Değerlendirmesi
- XI. Erozyon ve Çölleşmenin Önlenmesi
- XII. Çevre Kanununda Öngörülen Yaptırımlar

"Atık Yönetim Sistemleri" komisyonu çalışmalarını belediye faaliyetleri açısından önemli olması nedeniyle dikkat çekicidir. Bu komisyonun alınan kararlar aşağıda özetlenmiştir.

Doç. Dr. Adil DENİZLİ / Doç. Dr. Sedat YERLİ
Çevre Hazırlık Grubu Atıklar Özel Daimi Komitesi

- TSE Çevre Hazırlık Grubu, Atıklar Özel Daimi Komitesi tarafından hazırlanan standartların (Atıkların Sınıflandırılması, Tehlikeli ve Zararlı Atıkların Sınıflandırılması, Tıbbi Atıkların Toplanması, Taşınması ve Depolanması, Çöplerin Toplanması, Taşınması ve Bertaraf Edilmesi, Endüstriyel Atıkların Kirlenme Sınır Değerleri vb.) uygulayıcıların ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde olduğu anlaşılmıştır.
- Türkiye'nin atıklar konusunda karşılaştığı önemli sorunlardan birisinin katı atıkların bertarafı ve tehlikeli atıkların uzaklaştırılması olduğu vurgulanmıştır. Bu nedenle; katı atıkların kaynağında ayrılması, katı atık depolama yerleri seçim kriterleri; tehlikeli ve zararlı atık bertaraf tesislerinin çalışma kuralları; tıbbi atıkların bertarafı, gibi hususlarda ayrıntılı çalışmalar yapılmasının gerekliliği ortaya çıkmıştır.
- Atıkların farklı kuruluşlar (belediyeler, merkezi yönetim) tarafından yönetilmesinin arzettiği güçlük nedeniyle ortaya çıkan olumsuz durumlar, toplantı boyunca belediye temsilcileri tarafından dile getirilmiştir. İleri ülkelerde görülen örneklerle benzer şekilde "Atık Yönetim Merkezleri" ile ilgili mevzuat, işleyiş ve koordinasyon gibi hususlar kapsayan standard çalışmalarının başlatılması kararına varılmıştır.
- Atık yönetim planları konusunda bölgesel bazda dahi düzenli çalışmaların bulunmadığı ve makro-mikro düzeyde yönetim planlarının hazırlanmasına ilişkin standard çalışmalarının yapılmasının zaruri olduğu sonucuna varılmıştır. Bu amaçla standard hazırlama programı açısından çalışma yapılmasına karar verilmiştir.
- Atık toplama ve taşınması konusunda maliyet analizlerinin yapılamadığı ve belediyelerin bu konuda güçlük çektiği anlaşılmıştır.
- Sürdürülebilir atık yönetim ilkelerinin oluşturulması için bu konudaki çalışmalara hız verilmesinin gerekli olduğuna karar verilmiştir.

ÇEVRE HAZIRLIK GRUBU ATIKLAR ÖZEL DAIMİ KOMİTESİ ÇALIŞMALARI

Doç. Dr. Adil DENİZLİ / Doç. Dr. Sedat YERLİ
Çevre Hazırlık Grubu Atıklar Özel Daimi Komitesi

TSE Çevre Hazırlık Grubuna bağlı olarak çalışan "Atıklar Özel Daimi Komitesi" 1994 yılında kurulmuştur. Atıklar Özel Daimi Komitesinin bu süre zarfında yaptığı standard çalışmalarını üç ana başlık altında toplamak mümkündür.

1. Katı Atıklar
2. Sıvı Atıklar
3. Gaz Atıklar

İlk etapta, "Atıklar-Terim ve Sınıflandırma", "Katı Atıklar-Terim ve Sınıflandırma", "Atıksular-Terim ve Sınıflandırma", "Gaz Atıklar-Terim ve Sınıflandırma" ve "Tehlikeli ve Zararlı Atıkların Sınıflandırılması" hazırlanmıştır. Daha sonra, "Atıklardan Numune Alma'nın Genel Planlama Kuralları" hazırlanmıştır.

Katı atıklar kapsamında, ikinci etapta "Katı Atıklardan Numune Alma - Kurallar" ve devamında katı atık analiz standartları hazırlanmıştır. Bu standartlar: "Katı Atık-Çözünme Kuralları", "Katı Atık-pH Tayini", "Katı Atık-Fosfat Tayini", "Katı Atık-Ağır Metal Tayini", "Katı Atık-Selüloz Tayini", "Katı Atık-Organik ve Amonyak Azotu Tayini", "Katı Atık-Toplam Organik Madde Tayini" ve "Katı Atık-Yoğunluk Tayini"dir.

Katı atıklar arasında önemli bir yer tutan ve gündelik hayatımızı doğrudan etkileyen çöpler konusunda ise; "Çöp Toplama Kuralları", "Çöp Toplama Kapları-Kuralları", "Sabıtlı ve Kaldırılabilir Çöp Toplama Kapları", "Çöp Taşıma Araçları", "Çöplük İçin Yer Seçim Kuralları" "Tıbbi Atıkların Toplanması, Taşınması ve Depolanması" ve "Çöp Depolama Alanlarında Çöp Yerleştirme Kuralları" standartları hazırlanmıştır.

Sıvı atıklar kapsamında ilk olarak Türkiye için öncelikli endüstrilerin atıksu deşarj kriterleri belirlenmiştir. Bu standartlar; "Çimento Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Gübre Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Boya Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Petrol Arıtma Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Pamuklu Tekstil Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Yünlü Tekstil Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Kağıt ve Kağıt Hamuru Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Şeker Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Maya Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Et Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Meyve ve Sebze Konserve Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Süt Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Klor Alkali Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Fosfat Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri", "Deri Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri" ve "Metal ve Metal Kaplama Endüstrisi Atıksu Sınır Değerleri"dir.

Gaz atıklar kapsamında ise "Hava Kalitesi-Çevre Havasından Numune Alma Terimleri ve Kuralları", "Hava Kalitesi Ölçüm Metodları" ve "Hava Kalitesinin İzlenmesi" ile ilgili standartlar hazırlanmıştır.

Atıklar Özel Daimi Komitesi Türkiye'nin öncelikleri açısından önemli olan konuları çalışma programına almaya devam etmektedir. Konular, Avrupa Birliği ile bütünleşme paralelinde ve EPA (Environmental Protection Agency) gibi çevre konusunda otorite sayılan kuruluşların deneyimleri ışığında belirlenmekte ve Türkiye'nin şartlarına uygun olarak Türk Standartı haline getirilmektedir.